

ในการอำนวยความสะดวกยุติธรรม และการเยียวยา อาทิ การตั้งคณะทำงานติดตามประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย และการดำเนินคดีตามหลักนิติธรรม การตั้งคณะกรรมการอิสระค้นหาข้อเท็จจริงของเหตุการณ์รุนแรงที่กระทบความรู้สึกของสังคม (Fact-finding Commission) การจัดระบบการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบให้ครอบคลุมทุกกลุ่มอย่างโปร่งใส ยุติธรรม และไม่เป็นเงื่อนไขใหม่ของความขัดแย้ง 4) การเคารพยอมรับอัตลักษณ์และประวัติศาสตร์ที่หลากหลายของทุกกลุ่มวัฒนธรรม อาทิ การสนับสนุนภาควิชาการร่วมกับภาคประชาชนในการจัดตั้ง “สถาบันอนุรักษ์มรดกทางภาษาและวัฒนธรรม” เพื่อเป็นพื้นที่กลางในการเรียนรู้และอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและภาษา 5) การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนในพหุสังคม อาทิ การจัดการศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม (Inter-cultural Education: ICE) การเสริมสร้างฟื้นฟูความสัมพันธ์แนวราบโดยให้มีการพูดคุยที่ปลอดภัยระหว่างประชาชนกลุ่มต่าง ๆ 6) การแก้ปัญหาการรวมศูนย์อำนาจ การกระจายอำนาจ และการเพิ่มอำนาจให้ประชาชน ตามหลักแห่งการปกครองตนเองภายใต้รัฐธรรมนูญ อาทิ การเร่งแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของการกระจายอำนาจที่เกิดขึ้นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 7) การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา อาทิ การส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาเศรษฐกิจในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่นและความต้องการของประชาชน การจัดการศึกษาโดยคำนึงถึงลักษณะพิเศษของประชาชนในพื้นที่ซึ่งต้องการหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะพิเศษ 8) การแสวงหาทางออกทางการเมืองด้วยกระบวนการสันติภาพ อาทิ การตั้งหัวหน้าคณะพูดคุยเจรจาเพื่อสันติภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เป็นพลเรือน การจัดโครงสร้างของกระบวนการสันติภาพใหม่ (Peace Infrastructure) รวมถึงการให้ผู้เห็นต่างจากรัฐทุกกลุ่มได้เข้าร่วมกระบวนการพูดคุย และการกำหนดแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพ (Roadmap for Peace Process) ที่ระบุความสำคัญเป้าหมาย ขั้นตอน และกลไกที่ชัดเจน 9) การติดตามตรวจสอบและสนับสนุนการสร้างสันติภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้ของสภาผู้แทนราษฎร อาทิ สภาผู้แทนราษฎรควรทบทวนปรับปรุงกฎหมายหรือจัดทำกฎหมายใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการสร้างสันติภาพภายใต้หลักนิติธรรม และควรจัดตั้ง “คณะกรรมการวิสามัญการสร้างสันติภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้” เพื่อทำหน้าที่กำกับติดตามและให้ข้อเสนอแนะต่อการสร้างสันติภาพในทุกมิติ

ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นประเด็นที่มีความซับซ้อนและละเอียดอ่อน ซึ่งไม่อาจแก้ไขได้ด้วยมาตรการทางการทหารเพียงอย่างเดียว สภาผู้แทนราษฎรในฐานะสถาบันนิติบัญญัติและตัวแทนของปวงชนชาวไทย จึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการกำหนดนโยบายมาใช้เพื่อสร้างสันติภาพที่ยั่งยืนโดยการตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษาและเสนอแนวทางการส่งเสริมกระบวนการสร้างสันติภาพเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นการเฉพาะ และเป็นเวทีกลางให้ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานความมั่นคง ภาคประชาสังคม และประชาชนเข้ามาชี้แจงแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเสนอแนะเสนอต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บรรณานุกรม

คณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาและเสนอแนวทางการส่งเสริมกระบวนการสร้างสันติภาพเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. (2568). รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษา และเสนอแนวทางการส่งเสริมกระบวนการสร้างสันติภาพเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษา และเสนอแนวทางการส่งเสริมกระบวนการสร้างสันติภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. สืบค้น 1 ธันวาคม 2568 จาก https://pis.parliament.go.th/PARFileDownloadProxy/download?s=3696f5-GHfqCt9f00MC4bgeDtBxQ8xm_Lkel_V2rJpem4d9KvSdextVwKBm3g2YFef0baE_vWiZlK-hR-nxtE1r-QRN0MDV3vgjO7M2ZAS6EK5kXxB2SNUpefCb_iO7zKMc6NbGKlF9AkH6_pRfemZT9OhFI-nWFso=&ref=8719285&n=1

2 ปี กมธ.สันติภาพชายแดนใต้ : ข้อค้นพบ ข้อเสนอ “ดับไฟใต้” บนความท้าทาย. (2568). สืบค้น 4 ธันวาคม 2568 จาก <https://policywatch.thaipbs.or.th/article/government-213#title-1>